

Publikační etika

Publikační etika

- proč se jí zabývat?
- zdroje problémů
  - honest mistakes
  - nedbalost
  - vědomé přestupky
- dvě třídy přestupků
  - hrubé porušení etiky (scientific misconduct)
  - sporné postupy

Scientific misconduct

- podstatný je záměr klamat
- fabrikace dat/výsledků
- zkreslování, falšování
- oportunistická analýza dat
- plagiátorství
- researcher bias
- zneužití důvěrných informací
- chybné vykazování autorského podílu

Sporné postupy

- především v souvislosti s vykazováním vědeckého výkonu
- autorský kredit
- salami slicing
- recyklace publikací
- reciproční citování

Fabrikace dat, zkreslování výsledků

- prevence – otevřený přístup k datům
- kromě fabrikace také
  - dodatečná úprava vzorku
  - “dojení“ dat, cherry picking
  - dodatečné formulace hypotéz
  - účelová interpretace výsledků

Konflikt zájmů

- zájem třetích (komerčních stran)
- ale i výzkumníka

- navržení designu výzkumu tak, aby zvýšil šance na potvrzení svého názoru
- selektivita při publikaci výsledků
- podle APA – vždy upozornit na možný konflikt zájmů (i ten, který my jako konflikt zájmů nevnímáme, ale ostatní by mohli)

Plagiátorství

- cizí myšlenky bez citace a vydáváme za své
- doslovné převzetí textu bez označení, že jde o doslovnou citaci
- převezmeme text a neparafrazujeme, ale jen stylisticky upravíme (příp. přeložíme)

- Kratochvíl, J. (2014). Jak citovat. Brno: Knihovna univerzitního kampusu MU. doi:10.13140/2.1.1243.5840.

Autoplagiátorství

- duplicitní publikace alias autoplagiáty alias recyklace
- umělé navyšování věd. výkonu, problém při metaanalýzách
- přijatelné
  - úprava odborného textu na populárně vědecký, ale s explicitním uvedením
  - zahrnutí časopiseckých článků do monografie
- salami slicing

Autorství

- Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals (The International Committee of Medical Journal Editors, 2001)
- 3 podmínky autorství
  - podstatný příspěvek ke konceptu, designu, sběru dat, analýze, interpretaci
  - vypracování článku nebo jeho kritická revize
  - konečný souhlas s verzí podanou k publikaci
- 2 typy problémů
  - ghost authorship
  - gift authorship

Autorství

- APA – stránka věnovaná publikační praxi
- <https://www.apa.org/research/responsible/publication/>
- <https://www.apa.org/research/responsible/reflections-authorship.pdf> (článek s konkrétními příklady)

- <https://publicationethics.org/>
- COPE (Committee on Publication Ethics)
- <https://publicationethics.org/guidance> (možno podat případ k posouzení)

Citace

- reciproční citování
  - umělé navyšování ohlasů
- zkreslené citování
  - primární zdroje!